

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 385: Bắt Đầu Đoạn Trừ Từ Đâu

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 032)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Bắt đầu đoạn trừ từ đâu? Nên biết “tức phi” (chẳng phải), mà là tướng danh tự. Biết không có gì để nói, mà là tướng ngôn thuyết.】

Trước tiên, chúng ta nói về đoạn nhỏ này, mấy câu kinh này. Bắt đầu đoạn trừ từ đâu? Từ “là tướng danh tự, là tướng ngôn thuyết, là tướng tâm duyên”. Bồ Tát Mã Minh trong “Khởi Tín Luận” đã nói với chúng ta, hoàn toàn tương ứng với “Kinh Kim Cang”, chúng ta hãy bắt tay làm từ chỗ này.

“Kinh Kim Cang” thường nói, trong các câu kinh thường có cụm từ “tức phi” (tức chẳng phải), “thị danh” (tên gọi là), những câu như vậy rất nhiều. Vì vậy, chúng ta cần phải thấu hiểu ý nghĩa của chữ “tức phi” mà Ngài nói. Khi nói “tức phi” đều là nói từ trên Tánh thể. Trên Tánh thể vốn dĩ “vô nhất vật” (không có một vật nào), cho nên chẳng nên trụ tướng, không được phép trụ tướng, mà phải “là tướng danh tự”.

Danh tự có hay không? Có, nhưng không chấp trước là đúng rồi, đừng có để những danh tự này ở trong tâm. Phải biết tâm là thanh tịnh, trong tâm vốn dĩ không có một vật, tại sao lại đặt một cái danh tự vào trong đó? Đặt một cái danh tự vào trong, tâm sẽ không thanh tịnh, tâm liền bị ô nhiễm. Danh tự thì có, nhưng không thể chấp trước, danh tự là có. Hiện tượng cũng có, cũng không thể chấp trước, hiện tượng này là sát-na sanh diệt; cái chúng ta nhìn thấy là “tướng tương tục” (tướng nối tiếp nhau), nhưng trên thực tế là sát-na sanh diệt, thật sự là “liễu bất khả đắc” (trọn không thể được).

Cho nên không thể có một niệm rằng: “*Cái này là của tôi*”. Đây là vọng tưởng! Cái gì là của quý vị? Thật sự là đang khởi vọng tưởng, đó chính là mê hoặc. Người giác ngộ không có ý niệm này, biết rằng không có một pháp nào là “của tôi”. Chẳng những không có “cái của tôi” (ngã sở), mà ngay cả “cái tôi”

(ngã) cũng không có. Cái tôi còn không có thì làm gì có cái của tôi? Ngã tướng, ngã kiến đã phá rồi, đây là nhổ sạch tận gốc rễ của bệnh.

Đó là nói về thể pháp (pháp thể gian), thể pháp không chấp trước, buông xả rồi. Còn Phật pháp thì sao? Suốt bốn mươi chín năm Thích Ca Mâu Ni Phật vì chúng ta mà nói những pháp này, thì như thế nào? Có phải là thật không? Cũng chẳng phải là thật. Phật “vô hữu pháp khả thuyết” (không có pháp để nói), chẳng những không có định pháp để nói, mà Phật vốn không có pháp để nói. *“Biết không có gì để nói, mà là tướng ngôn thuyết”*.

Phật pháp có thể chấp trước hay không? Không thể chấp trước. Vì sao? Phật pháp cũng là duyên sanh, cũng là “nhân duyên sanh pháp”, cũng là “đương thể tức không”. Phật dạy bảo chúng ta, chúng ta nên vận dụng Phật pháp như thế nào? Giống như dùng cái bè tre để qua sông vậy. Trong “Kinh Kim Cang” có ví dụ về chiếc bè, chúng ta cần phải biết, Phật nói pháp giống như ví dụ về chiếc bè, qua sông rồi thì không cần nó nữa. Cho nên nói: *“Pháp thượng ưng xả, hà huống phi pháp”* (Chánh pháp còn nên xả, huống hồ là phi pháp), Phật pháp cũng không thể chấp trước.

Nhưng chư vị phải biết điều này, Phật pháp chúng ta phải dùng nó, nhưng không thể chấp trước nó, chấp trước là sai rồi. Giống như tất cả mọi pháp ở thế gian này, chúng ta có thể dùng nó, nhưng không thể chấp trước. Tôi cũng thường nói, thường nhắc nhở để sách tấn các đồng tu: Chúng ta sống ở thế gian này, đối với tất cả mọi pháp, chúng ta cần **“quyền sử dụng”**, không cần **“quyền sở hữu”**.

Quyền sở hữu là của quý vị, quyền sử dụng là của tôi, tôi tự tại biết bao, tôi vui sướng biết bao! Tôi sử dụng mà không có phiền não; phiền não là của quý vị, quý vị có “quyền sở hữu” thì phiền não là của quý vị. Ví như cái giảng đường lớn này, họ xây dựng tốt như vậy, hôm nay chúng ta ở đây hai giờ đồng hồ, tôi có quyền sử dụng hai giờ đồng hồ. Nơi này chỗ nào hư, chỗ nào bể, đèn hỏng rồi là chuyện của họ, là quyền sở hữu của họ, không can hệ gì đến tôi.

Quý vị có thể có một quan niệm như vậy để sống qua ngày, thì làm gì có chuyện không vui vẻ? Cuộc sống trôi qua thoải mái hơn bất cứ ai, tự tại hơn bất cứ ai, trong lòng một chút vương bận, lo âu, phiền não đều không có. Tại sao đều không có? Bởi vì tôi cái gì cũng không có!

Quý vị có “cái sở hữu”, thì quý vị có phiền não. Quý vị có lo âu, có vương bận, thì quý vị có sanh tử luân hồi. Tại gia hay xuất gia đều phải giữ gìn một tâm thái như vậy, chuyển đổi cái ý niệm này lại. Một khi chuyển đổi lại, thì được - mất không còn nữa. Một người mà không còn tâm được - mất, thì phiền não ít nhất cũng bỏ được tám phần. Người thế gian lo được lo mất; [còn tôi thì] vốn không có được cũng chẳng có mất, quý vị nói xem điều này tự tại biết bao. Tùy duyên qua ngày, tùy duyên thì tự tại, thì an lạc!

Cho nên, pháp cũng phải xả. “*Biết không có gì để nói, mà lìa tướng ngôn thuyết*”.